

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

10 άτομα με ειδικές ανάγκες που διέπρεψαν (<http://perierga.gr>)

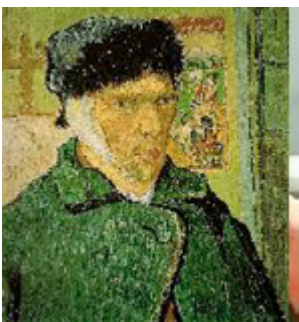
10. Σούντχα Τσαντράν

Το ταξίδι στο Τσενάι της Ινδίας είχε γίνει ψύχωση για τη Σούντχα Τσαντράν. Η πολύμηνη απουσία της από την πατρογονική στέγη την είχε κάνει να επιθυμήσει την οικογένειά της. Έχοντας ολοκληρώσει το μεταπτυχιακό της στο πανεπιστήμιο της Βομβάνς, η Σούντχα πραγματοποίησε το ταξίδι της επιστροφής που έμελλε να αλλάξει τη ζωή της. Ένα αυτοκινητιστικό ατύχημα οδήγησε στον ακρωτηριασμό του δεξιού της ποδιού. Παρά τα γυρίσματα της μοίρας της, η Τσαντράν δεν το έβαλε κάτω. Με τεχνητό πόδι κατόρθωσε να εξελιχθεί σε μια από τις σημαντικότερες χορεύτριες στην Ινδία. Σήμερα, λαμβάνει προσκλήσεις για να χορέψει σε όλο τον κόσμο, ενώ έχει τιμηθεί με μια πληθώρα βραβείων.

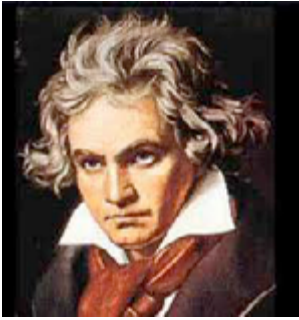
9. Μάρλα Ράνιαν

Διακρίνει μόνο σκιές. Στον κόσμο της τα πάντα είναι θολά και όμως η κοπέλα από το Γιουτζίν του Όρεγκον έγινε η πρώτη αθλήτρια με ειδικές ικανότητες που κατόρθωσε να προκριθεί στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϊ το 2000. Η Μάρλα Ράνιαν αναδείχθηκε τρεις φορές πρωταθλήτρια Αμερικής στα 5.000 μέτρα, κατέκτησε 4 μετάλλια στους Παραολυμπιακούς Αγώνες της Βαρκελώνης το 1992, και το 1996 προσπάθησε να προκριθεί μέσω του επτάθλου στους Ολυμπιακούς της Ατλάντας, χωρίς όμως να τα καταφέρει. Το 2001 εξέδωσε την αυτοβιογραφία της: «Καμιά τελική γραμμή. Η ζωή μου όπως την βλέπω». Η Μάρλα Ράνιαν, μέχρι σήμερα, είναι συνεπής σε έναν στόχο. Να ξεπερνά τον εαυτό της...

8. Βίνσεντ Βαν Γκογκ

Ένα σπίθισμα τρόμου εμφανίστηκε στα μάτια της πόρνης όταν έπαιρνε στα χέρια ένα κομμάτι από το αυτί του Βίνσεντ Βαν Γκογκ. Στο μυαλό του ιδιοφυούς και απόλυτα συντελεστικού στην τέχνη της ζωγραφικής Βαν Γκογκ είχε βρει κατάλυμα η παράνοια, η οποία κατευναζόταν μονάχα όταν ζωγράφιζε. Στη δεκαετή του καριέρα φιλοτέχνησε περισσότερους από 900 πίνακες, οι οποίοι σήμερα κοστίζουν εκατομμύρια δολάρια. Οι «Ιριδες» στοίχισαν 53,2 εκατομμύρια δολάρια και «Το πορτρέτο του γιατρού Γκασέ» 82,5. Πρωτότοκος γιος πάστορα, ο Βαν Γκογκ ζωγράφιζε για να εξισορροπήσει μέσα του έναν κόσμο που έμοιαζε ξένος στα μάτια του. Βαθύτατα καταθλιπτικός, επιχειρήσε να βάλει τέλος στη ζωή του μετά από ανεκπλήρωτο έρωτα. Με την τέχνη του κατάφερε να υπομείνει και να κάνει δικό του τον τόσο ξένο κόσμο που κινείτο. Η πολυώδυνη πορεία ζωής του σφραγίστηκε στις 29 Ιουλίου του 1890 με μερικές λέξεις. «Η λύπη θα κρατήσει για πάντα»!

7. Λούντβιχ Βαν Μπετόβεν

«Δεν είναι απίθανο η θεία πρόνοια να αποσκοπούσε με το χτύπημα αυτό να συγκεντρώσει όλες τις δυνάμεις του στη δημιουργία», έλεγε ο βιογράφος του Λούντβιχ Βαν Μπετόβεν, Τάγιερ, αναφερόμενος στην κώφωση του αζεπέραστου συνθέτη. Μεγαλωμένος σε ένα αμόρφτο περιβάλλον, όπου ο αλκοολικός πατέρας με απαρασάλευτη επιμονή τον διέταζε να μελετά από τα 4 του, ο Λούντβιχ Βαν Μπετόβεν αναγνωρίστηκε ως άφταστος δεξιοτέχνης από τα μικρά του. Μελέτησε στο πλάι του Μότσαρτ και δημιούργησε συνθέσεις που αντηχούν στην αιωνιότητα, παρότι στα 28 έχασε την ακοή του. Με «όχημα» τον ατσάλενο χαρακτήρα του, φιλοσόφησε την αρμονία των ήχων και, παρά τα οξύτατα προσωπικά του προβλήματα, δημιούργησε την 9η Συμφωνία. Ακόμη και όταν έχασε ολότελα την ακοή του, δεν έπαψε να δημιουργεί, μέχρι και τις τελευταίες στιγμές της ζωής του, πλουτίζοντας το μουσικό θησαυροφυλάκιο της ανθρωπότητας με πάνω από 200 ανεκτίμητα αριστουργήματα. Στη διάρκεια της ζωής του βασανιζόταν από παράξενα οράματα και όνειρα, όμως, όπως λέει ο Ρομέν Ρολάν στο έργο «Γκαίτε – Μπετόβεν»: «Δεν είναι πολλοί, ούτε ανάμεσα στις μεγαλοφυΐες, εκείνοι που διαρκώς κοινωνούν με το πνεύμα της Γης. Με την περιπαθή καρδιά του, που έπαλλε κάθε στιγμή της ζωής του, με τον έντονο εγωισμό που του επέτρεπε να υπερπηδάει τα χειρότερα εμπόδια μέχρι να φτάσει στη νίκη, κατόρθωσε να φτάσει τελικά μέσα από την τέχνη στην απολύτρωση».

6. Φρίντα Κάλο

Η ζωή της Φρίντα Κάλο ήταν μια περιπέτεια δίχως διαλείμματα. Ανήσυχη και πολύπλευρη προσωπικότητα, η Μεξικάνα έκανε τέχνη το μαρτύριό της. Ταλαιπωρημένη από παιδί από πολιομυελίτιδα, είδε τη μοίρα να της φέρεται με άσχημο τρόπο το 1925. Ένα μοιραίο τροχαίο ατύχημα σήμανε αναπηρία εφ' όρου ζωής και, έως τη χρονιά του σχετικά πρόωρου θανάτου της, το σώμα της Κάλο δεν έπαψε να ταλαιπωρείται από δυσβάσταχτους σωματικούς πόνους. Η Κάλο, από κάποια στιγμή και μετά, ήταν καθλωμένη σε στενό κορσέ, ασφυκτιώντας από τη μονιμότητα του άγχους της. Το ελεύθερο πνεύμα της όμως δεν κλονίστηκε ποτέ.

Αθόρυβα, αλλά ουσιαστικά, μετέφερε στον καμβά τον σπαραγμό και τη μόνιμη μελαγχολία της, ζωγραφίζοντας «από την καρδιά και όχι μόνον από αυτά που βλέπεις», όπως επεσήμανε ο μέντοράς της, Ντιέγκο Ριβέρα. Ο πίνακας «Self Portrait – The Frame» αγοράστηκε από το Λούβρο και ήταν ο πρώτος λατινοαμερικανού ζωγράφου που τοποθετήθηκε στους τοίχους του μουσείου. Η Κάλο συνήθιζε να λέει: «Τι χρειάζομαι τα πόδια εφόσον έχω φτερά για να πετάξω;».

5. Κρίστι Μπράουν

Οι σπαρακτικοί μορφασμοί στο πρόσωπο του Ντάνιελ Ντέι Λιούις στην ταινία του Τζιμ Σέρινταν «Το αριστερό μου πόδι» απέδιδαν ανάγλυφα την πολυώδυνη πορεία ζωής του Κρίστι Μπράουν. Το 13ο μέλος μιας οικογένειας 22 ατόμων, εκ των οποίων δεν επιβίωσαν όλα, ο Μπράουν έπασχε εκ γενετής από εγκεφαλική παράλυση. Η μητέρα του Μπρίτζετ δεν αποδέχθηκε ποτέ ότι ο γιος της θα πρέπει να εγκλειστεί σε ίδρυμα και προσπάθησε να διοχετεύσει τη δημιουργική του δύναμη στις τέχνες. Στα 5 του έπιασε μια κιμωλία ανάμεσα στα πόδια του και άρχισε να ζωγραφίζει. Περίπου 17 χρόνια μετά, εξέδωσε το πρώτο του βιβλίο με τίτλο «Το αριστερό μου πόδι». Ένας ύμνος στο ανθρώπινο πνεύμα που τον ανέδειξε ανάμεσα στους σημαντικότερους συγγραφείς της ιρλανδέζικης λογοτεχνίας, αποκαλύπτοντας τη λαμπερή φαντασία και το ευαίσθητο πνεύμα του.

4. Τζον Νας

Οι πράκτορες τον κυνηγούσαν σαν επίμονες σκιές. Εισχωρούσαν στο μυαλό του και δημιουργούσαν καταστάσεις φόβου και παράνοιας. Όταν ο Τζον Νας δραπετεύει από τον σαγηνευτικό κόσμο των αριθμών, εγκλειόταν στις θεωρίες συνωμοσίας που τον κατέτρυχαν. Ο Αμερικανός μαθηματικός, που κέρδισε το βραβείο Νόμπελ στα οικονομικά το 1994 για τα μεγαλοφυή θεωρήματα που απέδειξε στη «Θεωρία των Παιγνίων», αντιμετώπιστηκε ως διάνοια από μικρή ηλικία, όταν παρουσίαζε λύσεις σε θεωρήματα των μαθηματικών που θεωρούνται πολύπλοκα. Το 1959 και ενώ βρισκόταν στο αποκορύφωμα της δημιουργικότητάς του, άρχισαν να τον τυλίγουν οι ακουστικές ψευδαισθήσεις. Απόκοσμοι θόρυβοι, φθονερές σκιές Ρώσων και Αμερικανών πρακτόρων δυνάστευαν την ύπαρξή του και τον οδήγησαν σε εγκλεισμό σε ψυχιατρικά ιδρύματα για τα επόμενα 40 χρόνια. Υποβλήθηκε σε θεραπείες ηλεκτροσόκ και, παρά τα αλλεπάλληλα επεισόδια ψύχωσης, εξακολούθησε να εργάζεται ως μαθηματικός. Τα τελευταία χρόνια δίδασκε στο πανεπιστήμιο Πρίνστον, όπου απολαμβάνει του σεβασμού και της εκτίμησης της κοινότητας, ιδίως έπειτα από την προβολή της ταινίας «Ένα όμορφο μυαλό» με τον Ράσελ Κρόου να τον υποδύεται στον πρωταγωνιστικό ρόλο.

3. Ζαν Ντομινίκ Μπομπί

Η ζωή του Ζαν Ντομινίκ Μπομπί ήταν θολή σαν παιδική ανάμνηση μετά τα 40 του. Ο αρχισυντάκτης του περιοδικού «Elle» μοίραζε τη ζωή του ανάμεσα στην επιτηδευμένη οικειότητα των κοσμικών και την έντονη επαγγελματική του ενασχόληση. Μέχρι που... έπεσε η νύχτα στη ζωή του με ένα εγκεφαλικό επεισόδιο που υπέστη λίγο μετά τα 40 του χρόνια. Όταν ξύπνησε στο νοσοκομείο, τα πάντα είχαν αλλάξει. Δεν μπορούσε να κάνει καμιά απολύτως κίνηση. Υπέφερε από το σύνδρομο εγκλεισμού, το οποίο δεν του επέτρεπε να κινήσει κανένα απολύτως σημείο του σώματός του, εκτός από το ένα του βλέφαρο. Αυτή η αναπόδραστη μοίρα του αποτυπώθηκε στην ταινία του Τζούλιαν Σνάμπελ «Το σκάφανδρο και η Πεταλούδα». Ο Μπομπί, παρότι ήταν περικλειστος στο σκάφανδρο του συνδρόμου εγκλεισμού, επιδίωξε και απέκτησε την ελευθερία της πεταλούδας με τη βοήθεια της λογοθεραπευτριάς του. Του διάβαζε το αλφάβητο και εκείνος ανοιγόκλεινε το μάτι όταν έφτανε στο σωστό γράμμα. Με αυτόν τον επώδυνο τρόπο, γράμμα γράμμα, ο Μπομπί ολοκλήρωσε το βιβλίο και άφησε την τελευταία του πνοή τρεις μόλις ημέρες μετά την έκδοσή του.

2. Στίβεν Χόκινγκς

Στα 17 του, με την ανεμελιά της νιότης, όλα έδειχναν εύκολα για τον Στίβεν Χόκινγκς. Μόλις είχε κερδίσει υποτροφία στο πανεπιστήμιο της Οξφόρδης στον τομέα της φυσικής και έτσι το δικαίωμα να πραγματοποιήσει το όνειρό του. Αποφοίτησε γρήγορα από το πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και συνέχισε για μεταπτυχιακό στο Κέμπριτζ, όπου το 1963 εισήχθη σε νοσοκομείο για περίθαλψη και εξετάσεις, όταν παρατήρησε μείωση στον έλεγχο των κινήσεων του σώματός του. Μετά από σειρά εξετάσεων, η τελική διάγνωση ανέφερε ασθένεια στους νευρώνες του σώματος, γνωστή ως Λου Γκέριγκ. Οι προβλέψεις των γιατρών δεν έδιναν διάρκεια ζωής καν αρκετή για ολοκληρώσει το διδακτορικό του, όμως ο Χόκινγκς συνέχισε την έρευνα. Σήμερα ζει καθηλωμένος σε αναπηρική καρέκλα, η οποία, μέσω ενός υπολογιστή, λειτουργεί με οπτικές ίνες. Κινώντας το δεξί του μάγουλο, μπορεί να μιλάει, να συνθέτει ομιλίες, να γράφει εργασίες. Ο Χόκινγκς συνεχίζει να δουλεύει απτόητος.

Πέρα από τα πολλά θεωρήματα που διατύπωσε στα μαθηματικά και στη θεωρία της σχετικότητας, ο Χόκινγκς ασχολήθηκε εκτεταμένα με τις μαύρες τρύπες του διαστήματος. Το 1985, το ερευνητικό του έργο ταράσσεται από σύντομη πνευμονία που οδηγεί τους γιατρούς να συστήσουν στη γυναίκα του να τον αφήσει να πεθάνει. Η σύζυγός του αρνείται ένα τέτοιο ενδεχόμενο και τον μεταφέρει σε κλινική του Κέμπριτζ, όπου υποβάλλεται σε τραχειοτομή που αποδεικνύεται σωτήρια για τη ζωή του. Το 1988, ο Χόκινγκς εκδίδει το διάσημο βιβλίο του «Μία Σύντομη Ιστορία του Χρόνου» που κατέρριψε όλα τα ρεκόρ πωλήσεων και παρέμεινε στη λίστα των ευπώλητων των «Sunday Times» για 237 συνεχόμενες εβδομάδες.

1. Έλεν Κέλερ

«Κράτησε το πρόσωπο κάτω από τις νηλιαχτίδες και δεν θα δεις ποτέ σκιά», έλεγε η Αμερικανίδα συγγραφέας, Έλεν Κέλερ. Έμοιαζε παράδοξο να το ισχυρίζεται αυτό μια γυναίκα που δεν είχε αντικρύσει ποτέ το φως του ήλιου. Η φύση τής φέρθηκε με οργή, καθώς έχασε την ακοή και την όρασή της 19 μήνες έπειτα από τη γέννησή της. Χάρη στη δασκάλα της Αν Σάλιβαν, η Κέλερ άρχισε να επικοινωνεί χρόνια μετά. Τον Μάιο του 1888, η Κέλερ παρακολούθησε το Ινστιτούτο Πέρκινς για τους τυφλούς και το 1894 μετακόμισε στη Νέα Υόρκη για να φοιτήσει στο σχολείο Ράιτ Χάμασον για κωφούς. Το 1904, σε ηλικία 24 ετών, η Κέλερ αποφοίτησε από το Ράντκλιφ και έγινε το πρώτο άτομο κωφό και τυφλό που απέκτησε το πτυχίο Καλών Τεχνών. Έγραψε 12 βιβλία και έμεινε στην ιστορία ως ένα άτομο που κατάφερε να νικήσει τη μοίρα της. Όπως έλεγε άλλωστε, «Η αισιοδοξία είναι η πίστη που οδηγεί στην επιτυχία. Τίποτε δεν μπορεί να γίνει χωρίς ελπίδα και αυτοπεποίθηση».